

15 milliónir lurta tá doktor Henning lovprísar oyggjunum ongin kennir

NICLAS JOHANNESEN

»Tórshavn er vakrasti býurin, eg nakrantíð havi vitjað.«

49 ára gamli Henning prátar enskt júst soleiðis, sum týskarar vanliga práta enskt. Men so er eisini slutt við øllum samanberingum. Tí doktor Henning man vera alt annað enn ein typiskur týskari – ella, latið okkum bara siga, alt annað enn eitt typiskt menniskja.

Tí hvussu nógvir týskarar sita leygarkvöld og skríva útvarpsfrekvensin soleiðis, at føroysku Náttarravnarnir bráðliga kunnu runga í hansara týsku stovu í Köln? (Ja, tað ber til at hoyra ÚF í Týsklandi, tá sent verður á nógv umrødda, kostnaðarmikla og sera sterka millumbylgjusendaranum).

Og hvussu nógv menniskju hava brúkt størsta partin av lívinum at ferðast kring allan heimin við mikrofón í hondini og bandupptakara undir arminum?

Latið okkum nú bara fáa formalitetirnar upp á pláss.

Dr. Henning von Löwis of Menar er redaktørur á almennu týsku útvarpsrásini Deutschland Radio.

Hann varð útbúgvinn dr. Phil í 1972, har hann eitt nú granskaði politiska vísund og almennan rætt. Hann undirvísti á Universitetinum í Köln frá 1973–83. Haraftrat hevur hann arbeitt fyri rúgvu av tíðarritum og bløðum sum fakjournalistur.

Hansara fyrsta grein um Føroyar var í nógv virda blaðnum Die Welt 9. juni 1972.

Ongin kennir Føroyar

Tá Dr. Henning skrivur um Føroyar, er tað altíð ein ávís mynd, hann brúkar: Eitt kort, ið visir, hvar hesar ókendu Færøer Inseln liggja. Og fyri at geva týska lesaranum eina fatan av, hvar hesar oyggjar liggja, skrivur hann í síni fyrstu grein: »A hálvari leiðini til Grønlands liggja Føroyar.«

— Ja, Føroyar munnu vera mest ókenda tjóðin í øllum Evropa. Tá eg sigi við mínar samstarvsfelagar, at eg farið til Føroyar, hyggja teir bara spyrjandi upp á meg. Sjálvt væl útbúgvinn fólk hava ikki hóming av, hvar hesar oyggjar liggja.

— Og er tað onkur, sum ørminnist okkurt um Føroyar, so er tað í sambandi við fótbólt. Tá Føroyar vunnu á Eysturtríki í EM-kappingini.

Fyrstu ferð Henning var í Føroyum, var í 1972, og hóast tað var kærleiki beinanvegin, so eru 20 ár síðan hann var í Føroyum seinastu ferð.

Og nógv er broytt, síðan dr. Henning prátaði við m.a. Niels Juel Arge, sála, á Bryggjubakka.

— Tá var ikki nakar handilsmiðdepil í Havnini, og býurin var nógv minni. Eg minnst eisini, at

23. mars fer týska útvarpsrásin Deutschland Radio at hava sending um Føroyar í sambandi við, at 50 ár eru liðin, síðan Føroyar fóru at virka undir heimastýrslógini. Maðurin, ið ger sendingina, er treytaleysi Føroyavinurin Henning von Löwis. »Síðan eg var her fyrstu ferð fyri 25 árum síðan, havi eg havt serligan tokka til Føroya«, sigur Henning.

eg tá gjørdi nógv burtúr, at onki sjónvarp var í Føroyum tá.

Tann góða reklamaman sum ongin sær

Hetta var áðrenn ferðavinnan gjørdist innfeldur partur av figgjarlógini.

Nú sita fólk í almennum størv-

um og royna at selja útlendingum Føroyar.

— Eg eri sera hugtikin av teimum faldarum, sum verða gjørdir fyri at lýsa Føroyar, sum ferðamannaland. Teir eru á høgum al-tjóða støði. Eg havi eisini stóra virðing fyri tí arbeiði, sum Postverk Føroya ger við frimerkjum.

Hetta er góð reklama fyri Føroyar.

— Trupulleikin er bara tann, at alt ov fá fólk kunnu fáa fatur á eitt nú faldarum um Føroyar. Eg haldi, tað er týðningarmikið fyri føroyingar at fara í samstarv við tær allarstørstu ferðamannastovurnar í Evropa.

— Tí, tað er har fólk stækka inn á gólvið fyri at finna út av, hvar leiðin skal ganga í fríðitíðini. Og tað er sjálvsagt eisini har, at føroysku faldararnir skulu liggja.

Tit fáa tykkara egna sjálvstýri

Dagin fyri, vit práta við Henning, hevur hann verið í Tinganesi og práta ein tíma við Føroya Løgmann Edmund Joensen.

Eitt av evnunum er føroyska heimastýrslógin. Henda skipan hevur stóran áhuga fyri útvarpsmannin, ið sum kunnugt støðugt granskar politiska visund.

Tað lögmaður og onnur hava at siga um hesa skipan, verður sent í øllum Týsklandi 23. mars í sambandi við, at 50 ár eru liðin, síðan heimastýrslógin kom í gildið.

— Eg trúgvi, tit fara at fáa tykkara egna sjálvstýri um eini fimm til tiggju ár, svarar Henning, tá vit spyrja um hansara hugsan.

Týski útvarpsmaðurin, sigur, at føroyingar hava alt tað sum skal til fyri at ein tjóð skal vera sjálvstøðug.

— Tit hava tykkara egna mál og tykkara egnu mentan. Og so hava tit so nógv rithøvundar, málara – ja, listarfólk í síni heild, at tað í veruleikanum er heilt ótrúligt.

— Eg havi ongantíð á einum so lítlum plássi hitt so nógv skapandi menniskju.

Stóri kærleikin til Føroyar er eisini orsøkin til, at doktor Henning sjálvur leggur rødd til, tá sending um Føroyar verður gjørd.

Sum oftast er hann redaktørur, t.v.s. virkar hann handan leiktjóldini.

Við hesum roynir hann siga, at tað skal nakað *serligt* til fyri at fáa roynnda fakjournalistin at leggja rødd til sjálvur.

Henning var, sum ein av teimum fáu úti við mikrofónini og sendi beinleiðis frá tí týska múrnum, tá hesin fall.

Og hann hevur vitjað nógv í Eysturevropa, teimum smærru tjóðunum, so sum Lithauen og Letlandi, síðani kommunisman fall.

Men tað er okkurt við oyggjalondum sum dregur. So nógv, at Henning ætlar sær til Føroyar aftur longu í summar.

Kortini er hann glaður fyri at hava vitjað Føroyar á hávetni.

Hesa løtuni vit práta við Henning, bankar heglingurin á vind-eygað og vindurin hvínir um húsaveggirnar.

Men tað leggur Henning onki í.

— Mær dámar veður. Í Føroyum fært tú alt eftir einum degi, sigur hann og rættir út hondina at siga farvæl.

Og mangt bendir á, at veðrið dámar Henning.

Uttanfyri skínir sól.